

Comunicat de presă

Luxemburg, 26 aprilie 2022

Drepturile de proprietate intelectuală nu sunt pe deplin protejate în UE

Drepturile de proprietate intelectuală joacă un rol important într-o economie bazată pe cunoaștere: ele permit întreprinderilor și autorilor să beneficieze de pe urma creațiilor lor. De asemenea, aceste drepturi reprezintă pentru consumatori o garanție de calitate și siguranță. Într-un raport special publicat astăzi, Curtea de Conturi Europeană avertizează însă că eficacitatea cadrului juridic al UE pentru protecția proprietății intelectuale nu este optimă. Cadrul existent oferă unele garanții, dar persistă unele deficiențe, în special în ceea ce privește Directiva privind desenele și modelele UE și mecanismul de stabilire a taxelor de la nivelul UE. Auditorii subliniază totodată că este de dorit o mai bună aliniere între sistemul UE și sistemele naționale.

Drepturile de proprietate intelectuală (DPI) sunt cruciale pentru competitivitatea UE pe scena internațională. Sectoarele economice în care DPI sunt utilizate intensiv generează aproape jumătate (45 %) din activitatea economică a UE, valorează 6 600 de miliarde de euro și asigură aproape o treime (29 %) din totalul locurilor de muncă din UE. Se estimează că, în fiecare an, produsele contrafăcute antrenează pierderi de 83 de miliarde de euro pentru vânzările din economia legitimă. O estimare recentă a Oficiului Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală (EUIPO) arată că în economia UE s-ar crea 400 000 de locuri de muncă dacă problema produselor contrafăcute ar fi remediată în mod eficace. Produsele contrafăcute prezintă totodată riscuri considerabile în materie de siguranță, lucru ilustrat recent de pandemia de COVID-19. Din aceste motive, Comisia Europeană, alte organisme ale UE precum EUIPO și autoritățile din statele membre depun eforturi considerabile pentru a se asigura că drepturile de proprietate intelectuală sunt respectate în ansamblul pieței unice a UE.

„Drepturile de proprietate intelectuală sunt vitale pentru economia UE: ele încurajează inovarea și investițiile și au un efect disuasiv asupra contrafacerii și a efectelor dăunătoare ale acestui fenomen”, a declarat doamna Ildikó Gáll-Pelcz, membra Curții responsabilă de acest audit. „Or, cadrul actual al UE nu oferă pentru toate drepturile de proprietate intelectuală protecția necesară. Sperăm că recomandările noastre vor ajuta UE să îmbunătățească această protecție pentru a se atinge nivelul necesar pe piața unică.”

Auditorii observă că există măsuri legislative și de sprijin menite să protejeze mărcile UE. În același timp însă, ei atrag atenția asupra unor lacune ale Directivei privind desenele și modelele UE, care ar trebui să producă aceleași efecte în ansamblul UE. Actualul cadru normativ al UE aplicabil desenelor și modelelor este incomplet și depășit. În consecință, sistemul UE și sistemele

Scopul acestui comunicat de presă este să prezinte mesajele principale ale raportului special adoptat de Curtea de Conturi Europeană. Textul integral al raportului este disponibil la adresa eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

naționale nu sunt aliniate, ceea ce duce la practici divergente aplicate de statele membre în cadrul procedurilor de depunere a cererii, de examinare, de publicare și de înregistrare, creându-se astfel insecuritate juridică. În plus, auditorii atrag atenția asupra lipsei unui regim de protecție la nivelul de ansamblu al UE care să acopere toate produsele. Cadrul privind indicațiile geografice ale UE nu se aplică produselor neagricole, cum ar fi produsele de artizanat sau desenele și modelele industriale, deși acestea sunt protejate de legislația anumitor state membre.

Auditorii ridică semne de întrebare și cu privire la mecanismul de stabilire a taxelor UE, subliniind disparitățile semnificative care există între taxele de la nivelul UE și cele percepute de autoritățile naționale. S-a constatat că taxele aferente drepturilor de proprietate intelectuală de la nivelul UE nu reflectă costurile reale. Deși este adevărat că există criterii pentru fixarea acestor taxe de la nivelul UE, auditorii consideră că lipsește o metodă clară pentru stabilirea structurii și a cuantumului lor. Nivelul excesiv rezultat al taxelor produce excedente acumulate (peste 300 de milioane de euro în conturile pe 2020 ale EUIPO). Auditorii subliniază că această situație contravine principiului echilibrului bugetar, stipulat în dreptul UE.

Deși există la nivelul UE un cadru pentru asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală și acesta funcționează în general bine, auditorii evidențiază unele lacune în implementarea sa. În special, Directiva privind respectarea drepturilor de proprietate intelectuală nu este aplicată în mod uniform în ansamblul UE și nu reușește deci să asigure un nivel constant ridicat de protecție a proprietății intelectuale pe piața internă. În plus, deficiențele și inconsecvențele de la nivelul controalelor vamale desfășurate în statele membre au și ele repercusiuni asupra asigurării respectării drepturilor și a luptei împotriva contrafacerii. Protecția drepturilor de proprietate intelectuală în UE variază deci în funcție de locul de import. Auditorii observă de asemenea că în UE există practici diferite de distrugere a mărfurilor contrafăcute și avertizează asupra riscului rezultat ca falsificatorii să își importe mărfurile în locuri din UE în care se aplică controale și sancțiuni mai puțin stricte.

Informații de fond

Cadrul de reglementare al UE privind drepturile de proprietate intelectuală se bazează pe regulamente și directive ale UE și pe acordurile internaționale existente privind proprietatea intelectuală. Acesta urmărește să asigure protecție în toate statele membre ale UE, prin crearea unui sistem european unic, format din drepturi de proprietate intelectuală de la nivelul UE și de la nivel național.

Raportul special nr. 06/2022 al Curții de Conturi Europene, intitulat „*Drepturile de proprietate intelectuală în UE – O protecție cu lacune*”, este disponibil pe site-ul Curții (eca.europa.eu).

În 2019, Curtea a publicat și un aviz privind propunerea de regulament financiar al Comitetului bugetar al EUIPO, în care a solicitat o utilizare productivă a excedentului bugetar.

Curtea prezintă rapoartele sale speciale Parlamentului European și Consiliului UE, precum și altor părți interesate, cum ar fi parlamentele naționale, părțile interesate din sectoarele economice vizate și reprezentanții societății civile. Marea majoritate a recomandărilor pe care le formulează Curtea în aceste rapoarte sunt puse în practică.

Date de contact pentru presă

Serviciul de presă al Curții: press@eca.europa.eu

- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu – M: (+352) 691 551 502
- Damijan Fišer: damijan.fiser@eca.europa.eu – M: (+352) 621 552 224
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – M: (+352) 691 553 547